

2011-05-24

Dnr 43-2010:6094

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Alléskolan
i Skurups kommun

2011-05-24

1 (12)

Dnr 43-2010:6094

Skurups kommun

Rektorn vid Alléskolan

Tillsyn av Alléskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena.

Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Alléskolan och Skurups kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion år 2004, då Alléskolan hette Nyckelpigans skola, fanns utrymme för förbättringar bl.a. inom områdena elevinflytande, kvalitetsarbete och analys av resultat. Skolinspektionen bedömer att kvalitetsarbete och analys av resultat fungerar tillfredsställande vid 2011 års inspektion, men att det fortfarande finns brister i arbetet med elevinflytande.

År 2010 hade Alléskolans årskurs 9-elever ett meritvärde på 227 poäng och andelen behöriga till gymnasiet var 96 procent. Andelen elever som nådde målen i alla ämnen var 91 procent, vilket med tanke på att antalet elever i årskurs 9 är få innebär att så gott som samtliga elever når målen. Även de nationella proven i årskurs 9 år 2010 visade höga resultat, där alla elever klarade proven i svenska och engelska, medan 74 procent klarade matematikprovet. I just matematik satte skolan samma år betydligt högre betyg än vad resultaten på de nationella proven visade, vilket Skolinspektionen påpekade för rektorn och lärarna vid besöket. Rektorn hade noga analyserat denna skillnad tillsammans med betygssättande lärare. Skolans måluppfyllelse i övriga årskurser och ämnen är också hög, liksom resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5, där andelen elever som klarat de olika delproven legat mellan 86 och 99 procent åren 2008-2010.

2011-05-24

2 (12)

Dnr 43-2010:6094

Skolan har under innevarande läsår haft problem med många lärarbyten, särskilt i de högre årskurserna. Detta har inneburit en del turbulens för eleverna, som i Skolinspektionens intervjuer uttrycker oro för sin utveckling och sina betyg. Rektorn är medveten om problemet och arbetar aktivt för en stabil lösning, men Skolinspektionen vill trots det påpeka vikten av att Alléskolan ser till att eleverna får en fullvärdig undervisning trots denna stora personalomsättning.

Eleverna och deras föräldrar väljer enligt rektorn och personalen Alléskolan för att skolan är liten, har engagerade lärare och arbetar med kontinuitet och trygghet. Skolan har gott rykte och eleverna trivs. Skolan arbetar delvis med ett kommunövergripande värdegrundsprogram, har social kompetens hos eleverna som en del i sina "nyckelfaktorer" och har tydliga ordningsregler med konsekvenser, framtagna av elever. Skolinspektionen vill i detta sammanhang uppmärksamma Alléskolan på att dessa konsekvenser bör väljas och beslutas med omsorg för att säkerställa att de överensstämmer med skolans värdegrundsuppdrag. I dokument från Alléskolan har Skolinspektionen också lagt märke till att ett, sett ur ett värdegrundsperspektiv, tveksamt språk används och elever riskerar att pekas ut. Skolan behöver därför se över hur man hanterar dokument innehållande känsliga uppgifter och även se över sina rutiner för sekretessprövning.

Rektorn på Alléskolan har 60 procent av sin tjänst som rektor och resterande 40 procent som pedagog i verksamheten. Det framkommer vid besöket att arbetsbelastningen är hög och att rektorn måste arbeta mer än 100 procent för att kunna fullgöra uppdraget. Skolinspektionen bedömer att rektorn i huvudsak fullgör sitt pedagogiska uppdrag, men kommunen måste vara uppmärksam på att uppdraget, som bland annat omfattar myndighetsutövning genom t.ex. betygssättning i de senare årskurserna, kräver att rektorn ges reella förutsättningar att utöva sitt uppdrag.

Uppföljning och avslutning av kvalitetsgranskning.

Vid kvalitetsgranskningen "Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling" fann Skolinspektionen ett antal brister som följs upp vid denna tillsyn.

Skolinspektionen kan konstatera att Alléskolan arbetar aktivt under rektors ledning för att alla elever ska nå målen och utmanas på sin nivå. Under det senaste året har rektorn utvecklat skolans kvalitetsarbete, med tyngdpunkt på rutiner för uppföljning, utvärdering och analys av skolans kunskapsresultat. Skolan har tagit fram rutiner, dokumentationsmallar och åtgärder där man utgår från undervisningen och elevernas resultat samt utvärderar och anpassar undervisningen efter elevernas behov. Ett proaktivt arbete för att tidigt hitta elever i behov av stöd och sätta in tidiga insatser ingår i denna process, där skolans specialpedagog tillsammans med övriga lärare fyller en viktig roll. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att Alléskolan redovisat

2011-05-24

3 (12)

Dnr 43-2010:6094

adekvata åtgärder för att förbättra uppföljningen av elevers kunskapsutveckling och avslutar härmed kvalitetsgranskningen Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling.

Beslut

Skolinspektionen har i tillsynen av Alléskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas:

- Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna inte alltid från de nationella målen i kursplanerna och betygskriterierna (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, 7 kap. 8 § första stycket grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, Kursplanerna).
- Rektorn och lärarna klargör inte i tillräcklig grad mål och krav för eleverna (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag).
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Betygskatalog förs inte och skriftliga bedömningar ges inte enligt författningarnas krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen, 7 kap. 11 § grundskoleförordningen, Skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27)).
- Skolan erbjuder inte och informerar inte om språkval enligt författningarnas krav (2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden).
- Skolan har inte fungerande rutiner för bevakning av skolplikten (3 kap. 11 och 13 §§ 1985 års skollag).

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället.

Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

Bedömningarna redovisas i bilagorna.

2011-05-24

4 (12)

Dnr 43-2010:6094

Rektor och Skurups kommun har ansvar för att Alléskolan snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 4 månader från den dag beslutet för Skurups kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Per Ingvar de la Motte och Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder
Enhetschef

Cecilia Wallén
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Alléskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skurups kommun under våren 2011 . Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast fyra månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Alléskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Alléskolan intervjuades rektorn, lärare, elevhälsopersonal och elever.

Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten. Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Alléskolan

Alléskolan i Skurups tätort har cirka 200 elever i tre arbetslag: F–2, 3–5 och 6–9. Klasserna är åldershomogena men samarbetar över gränserna i t.ex. ämnesövergripande teman. Skolan vill arbeta för en tydlig utveckling hos eleven och en röd tråd genom hela skoltiden, där personalen har samma syn på lärande och stor vikt läggs vid användandet av informations- och kommunikationsteknologi. Skolan har två profiler: NO/Teknik och Idrott. Skolan är en så kallad kommunal friskola, vars driftsform i grunden utgör en resultatenhet med utökade befogenheter samt utökat ansvar för verksamhet, ekonomi och personal.

Skolans rektor, som varit rektor på Alléskolan sedan 2003 och ansvarar för förskoleklass, grundskola 1-9 samt fritidshem, arbetar 60 procent av sin tjänst som rektor och 40 procent som pedagog i verksamheten. Rektorn har förskollärarexamen och mastersutbildning i pedagogik och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn har erfarenhet från förskola och grundskola sedan 1977. Två pedagoger arbetar på en del av sina tjänster som processledare, med ansvar för skolans profiler.

Tabell 1.: Antal elever på skolan

Alléskolan	Antal elever
Förskoleklass	20
Grundskola	184
Särskola	0

Källa: Skolans uppgifter

Skolan besöktes den 23-24 mars 2011.

Tillsynsprotokoll för Alléskolan

Bedömningspunkten är markerad när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs.

	Bedömning
1 Måluppfyllelse och resultat	
1.1 Kunskaper	
2 Pedagogisk ledning och utveckling av skolan	
2.1 Fokus på skolans uppdrag	
2.2 Lärarnas bedömning och utvärdering	X
2.3 Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering	
3 Skolans lärandemiljö	
3.1 Fokus på lärande	X
3.2 Tillit till elevens förmåga	
3.3 Trygghet och studiero	X
4 Enskild elevs rätt	
4.1 Bedömning (och betyg)	X
4.2 Undervisningstid och val	X
4.3 Särskilt stöd	
4.4 Studie- och yrkesvägledning	
4.5 Avgifter	
4.6 Rektorns beslutsfattande	

Bedömningar och motiveringar

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning

Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering

Skolan bedriver ett utvecklingsarbete kring mål och bedömning som bl.a. innefattar utveckling av de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen. Ett webbaserat verktyg för bedömning har delvis införts på Alléskolan och används till stor del i detta arbete. De individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen har tagit del av har tydliga kvalitetsskillnader, omfattar inte alla ämnen, är inte tillräckligt målrelaterade och behöver omarbetas i enlighet med förordningens krav.

Vid utvecklingssamtalet ska läraren ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. På Alléskolan ges i de tidigare årskurserna skriftliga omdömen i SO och NO. Enligt Skolinspektionens praxis kan skriftliga omdömen ges i block i samhälls- och naturorienterande ämnen upp t.o.m. årskurs 3, men omdömen ska ges i varje ämne som eleven får undervisning i fr.o.m. årskurs 4.

Bedömning

Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna inte alltid från de nationella målen i kursplanerna och betygskriterierna.

Författningsstöd

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

7 kap. 8 § första stycket grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Kursplanerna

Motivering

Vid intervjuer med elever, lärare och rektor framkommer att lärare vid betygssättning i ämnet idrott och hälsa inte till alla delar använder de nationella betygskriterierna för ämnet. På Alléskolan framkommer att lärarna vid betygssättningen väger in prestationskrav såsom kondition och förmåga att prestera inom viss tidsram, krav som inte ingår i betygskriterierna.

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Bedömning

Rektorn och lärarna klargör inte i tillräcklig grad mål och krav för eleverna.

Författningsstöd

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Motivering

Enligt läroplan för grundskolan ska skolan klargöra för elever vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har. Detta är viktiga förutsättningar för att ge eleverna möjlighet till delaktighet i planeringen av arbetet men även som ett led i att utveckla elevernas förmåga att ta personligt ansvar. Enligt rektorn och lärarna har Alléskolan matriser i alla ämnen och lärarna går igenom målen med eleverna. Dock är lärarna osäkra på om eleverna har förstått målen. Vid elevintervjuer framkommer att eleverna känner till målen i vissa ämnen bättre än i andra. Enligt eleverna i de högre årskurserna går lärare igenom de nationella kursplanemålen med eleverna i början av läsåret, men har sedan inte återkommit till dem, vilket innebär att elevernas kännedom om målen vid Skolinspektionens besök är relativt liten. Även betygskriterierna är oklara för eleverna och de känner inte till vad som krävs för olika betygssteg.

Bedömning

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering

Lärarna uttrycker att arbetet med elevinflytande är svårt eftersom kursplanernas krav, undervisningstid och elevernas möjlighet till delaktighet inte är enkelt att få ihop. Eleverna ger exempel på att de får vara med och bestämma t.ex. i vilken ordning saker ska göras eller vilka redovisningsformer som ska användas, men att de inte i någon större utsträckning får vara med och påverka innehåll eller andra arbetssätt i undervisningen. Demokratiuppdraget arbetar skolan med i viss mån, genom elevråd, klassråd och frågor till ungdomsfullmäktige. Alléskolan saknar emellertid en gemensam diskussion om hur man arbetar med att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och utformning utifrån stigande ålder och mognad. Rektorn ser ett behov av att utveckla arbetet med elevinflytande, eftersom hon menar att skolan idag saknar gemensamma strukturer för hur detta arbete ska genomföras på skolan.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering

Alléskolan har en likabehandlingsplan som även innefattar plan mot kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan samlar planerna i samma dokument, men det måste finnas en tydlig distinktion mellan de två olika planerna och vilken lagstiftning som gäller, vilket saknas i nuvarande plan. Vidare ska det finnas en plan för varje verksamhet eller också ska varje enskild verksamhet (exempelvis grundskola, fritidshem) framgå tydligt i planen mot kränkande behandling.

Det är ett krav i lagstiftningen att planen upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna. Eleverna på Alléskolan har inte varit delaktiga i detta arbete.

Slutligen saknas rutiner för hur eleverna ska agera i fall av kränkningar mellan vuxen och elev.

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Bedömning

Betygskatalog förs inte och skriftliga bedömningar ges inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd

7 kap. 9 § grundskoleförordningen

7 kap. 11 § grundskoleförordningen

Skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27)

Motivering

De betygskataloger som Skolinspektionen tagit del av förs inte enligt författningarnas krav. Det saknas signaturer från betygssättande lärare, rättelser är inte korrekt noterade och skol-ID saknas.

Elever som inte uppnår målen i ett ämne och därför inte får betyg ska istället ges en skriftlig bedömning av elevens kunskaper i ämnet. De skriftliga bedömningar Alléskolan delgett Skolinspektionen varierar i kvalitet och följer inte författningarnas krav. De har inte undertecknats av läraren, vilket är ett krav i förordningen. De saknar också en tydlig bedömning av vilka mål eleven har nått. Den skriftliga bedömningen ska relatera till de nationella målen och därför bör uppgifter om frånvaro inte anges.

Undervisningstid och val

Bedömning

Skolan erbjuder inte och informerar inte om språkval enligt författningarnas krav.

Författningsstöd

2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden

Motivering

Skolan erbjuder från skolår 6 som språkval tyska, spanska, franska. Som alternativ till ett modernt språk finns svenska/engelska. Eleverna får efter att ha provat på respektive språk göra sina språkval i skolår 6. Det saknas information kring och möjlighet att som språkval söka sitt modersmål, teckenspråk, eller något av minoritetsspråken om man uppfyller grundkraven för dessa.

Bedömning

Skolan har inte fungerande rutiner för bevakning av skolplikten.

Författningsstöd

3 kap. 11 och 13 §§ 1985 års skollag

Motivering

Utifrån lagens bestämmelser om skolplikt och rätten till utbildning måste såväl skolan som kommunen ha beredskap att hantera komplicerade elevvårdsärenden, som t.ex. långvarig frånvaro. Om en skolpliktig elev av någon anledning inte fullgör sin skolgång ska kommunen utan oskäligt uppehåll utreda problemen och sätta in adekvata åtgärder så att eleven så fort det är möjligt får tillgång till någon form av utbildning.

På Alléskolan, och även i kommunen, saknas enligt rektorn rutiner för hur långvarig, ogiltig frånvaro ska hanteras. Se också kommunbeslut för Skurups kommun.